

FULL d'INNOVACIÓ DOCENT en EDUCACIÓ SUPERIOR

Juny 08

SUMARI

«Avui parlem...»

- 4th International Barcelona Conference on Higher Education

«Què en podeu dir de...»

- Formació gener-febrer de 2008

«Coneixes...?»

- Entrevista al coordinador del GI-IDES Moodle UAB

«Informacions»

- V Jornades d'Innovació Docent de la UAB
- Pla de Formació Permanent IDES (juny de 2008)

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

AVUI PARLEM...

4th International Barcelona Conference on Higher Education

From 31 March to 2 April, the 4th International Barcelona Conference on Higher Education organised by the Global University Network for Innovation (GUNI) took place at the Technical University of Catalonia. GUNI is composed of 120 members from around the world, including UNESCO higher education chairs, higher education institutions, research centres and networks related to higher education.

The 4th Conference was given the same title as the third Report published by GUNI, *New Challenges and Emerging Roles for Human and Social Development*, and aims to provide the more than 500 participants from around the world with an opportunity for reflection and debate on the future challenges of higher education in the context of globalisation. This subject is particularly important to GUNI because of its involvement with the agreements entered into in the Framework for Priority Action for Change and Development in Higher Education in Paris in 1998, and because this focus allows participants to reconsider the influence and impact of higher education in the different regions of the world.

In the opening session, the speakers gave a critical analysis of the current international context in which higher education carries out its mission and offers its results, taking into account political, cultural, social, environmental and economic factors. In the panel discussion, each of the representatives of the five regions of the world (Sub-Saharan Africa, Arab States, Asia-Pacific, Europe, the US and Canada, and Latin America and the Caribbean) questioned, from a regional perspective, what role higher education should play in a globalised world, what knowledge should be transmitted to build what society, and what the role of universities should be. The panel took into account that universities are the main institutions for the generation of knowledge, values and skills, and are the basis of any social progress. In this line of debate, the four roundtable discussions

emphasised how the current transformation of universities and their divergences may be a decisive scenario for the critical, constructive analysis of the role of higher education in terms of human and social development around the world. Universities must adapt to the new realities, overcoming obstacles between disciplines to provide a committed, transforming, socially responsible teaching-learning process. For this reason, the participants in the roundtable discussions debated issues such as dealing with complexity, structural changes, educational purpose and higher education syllabuses, the role of research and teaching, etc. Presentations made by participants in the workshops made it clear that higher education is the key component in building a fairer, more sustainable, more equal society. The different contributions highlighted the fact that universities have been, and very often are, institutions at the service of civil missions and promoters of free, democratic thought.

Finally, during the Conference, the results were presented from the Delphi study entitled "Higher Education role for human and social development", which explores the main trends, emerging opinions and future perspectives of 214 higher education experts, university rectors and presidents, policy-makers and civil society actors from over 80 countries regarding human and social development. The results obtained include the fact that most experts recognise that it is important that students develop the capacity for critical thought and an understanding of how the different branches of human knowledge and human and social problems are related to each other and that they be educated in values and an understanding of the implications of their professional activity.

<http://www.guni-rmies.net>

Maite Martínez, Elena Añaños,
Sarai Sabaté, Marta Miró,
Mariona Gifre, Núria Marzo

QUÈ EN PODEU DIR DE...

Formació gener-febrer de 2008

Durant els mesos de gener i febrer, l'IDES ha dut a terme la novena edició de formació destinada als docents universitaris. Els cursos i tallers del Pla de Formació tenen per objectiu millorar la qualitat de l'activitat docent i potenciar l'intercanvi i la difusió de bones pràctiques docents. En aquesta edició, s'ha programat un total de vint-i-nou activitats formatives, entre cursos d'introducció, tallers de nivell 1 i tallers instrumentals, que han afavorit un clima de reflexió sobre la pràctica docent i han constituït un punt de partida per dur a terme altres accions relacionades amb la innovació docent.

Inscrits al Programa FDES per categoria professional

Professors associats	41
Professors titulars d'universitat	25
Becaris amb docència a la UAB	24
Professors lectors	22
Professors ajudants	16
Professors titulars d'escola universitària	13
Altres	6
Professors agregats	5
Professors col·laboradors contractats permanents	2
Professors visitants	1
Professors col·laboradors contractats temporals	1
Catedràtics d'universitat	1
Catedràtics d'escola universitària	1
Total	158

Pel que fa al nombre de participants, un total de 490 docents de més de cinquanta

departaments i centres adscrits han compartit els cursos de formació.

De la totalitat de participants als cursos de formació, **158 docents** pertanyen a la cinquena promoció del **Programa de Formació Docent en Educació Superior (FDES)**, que té com a finalitat potenciar les competències docents del professorat de la Universitat, referides a la planificació del procés d'ensenyament-aprenentatge, la utilització d'estratègies i recursos didàctics i el sistema d'avaluació dels estudiants en el marc de l'EEES. Segons la categoria professional dels inscrits al programa FDES, el 30 % són professors associats; el 16 %, titulars d'universitat; el 15 %, becaris amb docència; el 13 %, professors lectors; i el 30 % restant, professors ajudants, titulars d'escola universitària, agregats, col·laboradors amb contracte permanent i temporal, un catedràtic d'universitat, un catedràtic d'escola universitària i un professor visitant.

Finalment, el nivell de satisfacció dels participants ha resultat similar en tots els cursos oferts, i s'ha obtingut una puntuació mitjana de 8,3 sobre 10. Aquests resultats són el reflex de la satisfacció dels participants envers la docència rebuda, que comporta segurament un pla d'acció amb implicacions positives en la qualitat de la seva docència.

L'IDES us convida a participar en la propera edició de formació programada per al mes de juny. Podeu consultar l'oferta formativa a la pàgina web de l'IDES (www.uab.cat/ides).

Entrevista al coordinador del GI-IDES MoodleUAB

Continuant amb el cicle d'entrevistes als Grups d'Interès IDES, en aquest número presentem l'entrevista feta al coordinador del GI-IDES Moodle UAB, Juan Muñoz, per tal que ens expliqui com s'ha anat construint i amb quina finalitat el seu Grup d'Interès IDES. En l'àmbit de les TIC aplicades a l'educació, una de les àrees més actives és la de les plataformes LMS. Moodle és una de les plataformes que ha tingut més interès entre els docents; d'aquí la rellevància de conèixer-ne l'ús i el funcionament en el marc de l'EEES.

1. Com es va crear el GI-IDES Moodle UAB?

Arran de la primera edició del curs Introducció a Moodle, dins del Pla de Formació Docent IDES de la UAB, es va detectar l'interès de diversos participants a continuar investigant sobre les possibilitats que ofereix la plataforma Moodle.

2. Qui són els seus membres?

El grup és necessàriament multidisciplinari. El coordinador del grup sóc jo mateix, Juan Muñoz, del Departament de Psicologia Social. Els membres són: Marc Brià, Susana Pallarés i Miguel Sahagún, també del Departament de Psicologia Social; Sònia Sánchez Busques, del Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació; Bernat Claramunt, del Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia; Joan Carles Fernández i César Latorre, dels Serveis de la Informació i Comunicacions de l'Escola Universitària Salesiana de Sarrià; Enric Martí, del Departament de Ciències de la Computació; Xavier Salla, del Departament de Periodisme i de

CONEXES...?

Ciències de la Comunicació; Jordi Vallverdú, del Departament de Filosofia; i Joaquín Tomás, de l'Escola Universitària d'Infermeria i de Fisioteràpia Gimbernat.

3. Quins són els seus objectius?

Pretenem difondre entre la comunitat docent de la UAB les característiques i possibilitats d'ús (en el nou marc que planteja l'EEES) d'aquest gestor d'aprenentatge a partir de la reflexió compartida sobre experiències concretes i l'exploració de les seves possibilitats en l'ús.

4. En què consisteix Moodle?

Moodle és una plataforma LMS (*learning management system*) que permet el disseny, la producció i l'administració de comunitats d'aprenentatge via web.

El seu disseny es basa en una concepció constructivista de l'aprenentatge. Aquesta concepció respon a la idea que el coneixement no es transmet a partir de llibres o pel sol fet de tenir accés a certs continguts, sinó que l'aprenent ha de construir el coneixement. Alhora, el disseny de la plataforma té present tot el potencial que ofereix l'aprenentatge col·laboratiu i dota els docents de diferents activitats i recursos que faciliten la interacció entre aprenents. Moodle és una plataforma que ofereix les eines necessàries als docents per crear de forma senzilla aquest tipus d'entorn.

5. Quin creu que és el principal avantatge del sistema de gestió d'aprenentatges Moodle?

Són molts els avantatges que ofereix el sistema de gestió de l'aprenentatge Moodle:

- Facilitat d'ús: les tasques que ha de fer el professor per gestionar els seus cursos són fàcils i extremament flexibles.

- Ampli suport nacional i internacional, que dilata l'eina oferint noves possibilitats i ajuda als qui arriben a la plataforma per primera vegada.

6. Creu que l'ús de Moodle es pot aplicar a tots els àmbits (ciències socials, experimentals, de la salut, etc.)?

Precisament el grup Moodle UAB en podria ser un exemple, ja que està format per membres d'àmbits i àrees de coneixement molt diferents. Podem afirmar que Moodle és una eina per treballar des de disciplines molt tècniques fins a d'altres que no ho són tant. A Catalunya, per exemple, l'utilitzen com a LMS tant la Universitat de Barcelona com la Universitat Politècnica de Catalunya.

7. Quines recomanacions faria als professors que vulguin utilitzar el Moodle?

La primera cosa que caldria remarcar és que el Moodle no té importància per si mateix com a eina tecnològica, sinó que són els objectius docents i el disseny didàctic del seu curs els que faran que la utilització del Moodle respongui veritablement a l'optimització dels processos d'ensenyament i aprenentatge.

Recomanaríem que fessin servir el Moodle de forma gradual en les seves activitats docents. Moodle ens ofereix un ampli ventall de possibilitats que ens poden entusiasmar, però cal reflexionar sobre quines són les necessitats que tenim i utilitzar els elements que ens responguin.

També els diria que aprofitin l'experiència de l'àmplia comunitat internacional usuària del Moodle per resoldre dubtes i conèixer experiències i pràctiques docents concretes.

8. Quina creu que és l'aportació més valuosa del Moodle a l'EEES?

Com dèiem, considerem que el Moodle ofereix un ampli ventall d'activitats que es poden utilitzar en una assignatura, la qual cosa permet aplicar-lo a diferents metodologies docents (classes magistrals, aprenentatge basat en problemes, treball per casos, avaluació contínua, etc.). El Moodle possibilita el desenvolupament de les competències que requeriran els nous plans d'estudi i en les darreres versions permet l'avaluació per competències.

9. Quins són els objectius futurs del GI-IDES Moodle UAB?

El nostre equip treballa en diversos vessants. D'una banda, treballem per desenvolupar la part didàctica que ofereix l'eina identificant les necessitats docents que poden ser ateses mitjançant el Moodle i explorant els recursos que l'eina ofereix per delimitar-ne els avantatges i els desavantatges respecte a diferents tipus d'objectius d'aprenentatge. Igualment, explorem la possible interacció entre Moodle i altres sistemes, com ara la carpeta electrònica Mahara. Una segona línia de treball se centra en el desenvolupament tècnic d'aquest gestor; un cop identificades algunes de les necessitats comunes no cobertes per Moodle en el seu nivell de desenvolupament actual, participem en el desenvolupament d'aquestes centrants-nos a adaptar les eines Moodle a les característiques de la docència en el context de l'EEES. El tercer vessant de treball se centra en la disseminació, la formació i l'assessorament del professorat; dissenyem estratègies per formar el professorat en l'ús de l'eina.

10. Alguns enllaços d'interès

- <http://moodle.org>
- <http://psicologiasocial.uab.es/moodleuab>
- <http://caronte.uab.es>

INFORMACIONS

Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES)

Edifici A
Campus de la UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel.: 93 581 41 66
Fax: 93 581 41 67
ides@uab.es
www.uab.es/ides

Equip de la Unitat

Dra. Maite Martínez
Directora

Dra. Elena Añaños
Àmbit d'Innovació

Sarai Sabaté
Àmbit de Formació

Núria Marzo
Marta Miró
Sandra Gimbel
Mariona Gifre
Gisela Rodríguez
Equip col·laborador

Jordi Grau
Suport administratiu

Edició i impressió

Servei de Publicacions
de la Universitat Autònoma de Barcelona

V JORNADES D'INNOVACIÓ DOCENT DE LA UAB

Els dies 17 i 18 de setembre de 2008 se celebraran, a l'edifici del Rectorat, les V Jornades d'Innovació Docent de la UAB, organitzades per l'IDES.

L'objectiu és donar a conèixer les innovacions i les experiències docents que s'estan fent a la nostra universitat amb la finalitat de poder compartir-les, anar millorant la nostra realitat docent i anar construint entre tots el camí cap a l'EEES.

Hi poden participar tots els professors de la UAB presentant alguna proposta o experiència docent innovadora o bé participant-hi com a assistents. La inscripció és gratuïta.

Eixos temàtics:

1. Planificació i coordinació docent: transversalitat, treballs d'equips docents, etc.
2. Autoaprenentatge de l'estudiant: bimodalitat, semipresencialitat, treball autònom, autoavaluació, etc.
3. Desenvolupament i adquisició de competències: planificació, desenvolupament, adquisició i avaluació de les competències, docència en una tercera llengua.
4. Recursos virtuals: plataformes docents, material docent digitalitzat, campus virtual, etc.

Dates previstes:

- 12 de maig de 2008: disponible tota la informació i l'aplicació per fer la inscripció (que és gratuïta) i enviar els resums de les propostes.
- 6 de juny de 2008: data límit per presentar els resums de les propostes.
- 20 de juny de 2008: confirmació de l'acceptació de les propostes.
- 22 de juliol de 2008: data límit per fer la inscripció a les Jornades.
- 26 de setembre de 2008: data límit per al lliurament de les comunicacions completes.

Tota la informació de les Jornades es troba al web de l'IDES:

<http://www.uab.cat/ides>

PLA DE FORMACIÓ PERMANENT IDES (juny de 2008)

CURS/TALLER	TIPOLOGIA
Què són les competències i què impliquen? (grup de matí)	
Introducció a les metodologies actives	CURSOS D'INTRODUCCIÓ
La tutoria universitària	
Aprenentatge basat en problemes (ABP)	
Aprenentatge basat en projectes	
Adaptar les assignatures a ECTS. Què hem de fer?	
ABP en grups nombrosos	
Workshop on Problem Based Learning	
Confeció de guies docents	
Treball en equip	TALLERS DE NIVELL 1
Mètode del cas	
Introducció a l'aprenentatge cooperatiu	
Disseny de competències.	
Com s'avaluen els aprenentatges?	
Carpeta de l'estudiant	
La tutoria, modalitats d'ensenyament per a l'aprenentatge a la Universitat	
Disseny i verificació de la qualitat de proves d'avaluació dels aprenentatges	
ABP II	TALLERS DE NIVELL 2
Wiki com a eina d'aprenentatge en l'EEES	
Power Point com a recurs didàctic	
Campus Virtual 2008	
Educació de la veu i foniatría	
Moodle en l'EEES: una plataforma d'aprenentatge electrònic lliure	
Gestió del temps	TALLERS INSTRUMENTALS
Pàgines web com a recurs didàctic	
Pràctiques sobre el discurs oral en l'àmbit universitari	
Creativitat docent en l'ús del recursos didàctics	
Recursos i estratègies per començar a fer la docència en anglès	
Millora les destreses lingüístiques i comunicatives	

IDES

